

## **РІШЕННЯ**

Міжнародної науково-практичної конференції  
«Біологічно активні продукти бджільництва: актуальні питання  
одержання, переробки, використання», (НУБіП України, Словацький  
аграрний університет в м. Нітра, Національний ботанічний сад  
ім. М.М. Гришка НАН України)

проведеної в рамках створеної Міжнародної мережі AgroBioNet для реалізації  
Міжнародної наукової програми "Агробіорізноманіття для покращення харчування,  
здоров'я та якості життя"

Україна, м. Київ

24-25 вересня 2015 р.

Зважаючи на потенційні можливості бджільництва у поліпшенні харчування і лікування людей, збереженні, відтворенні та підвищенні врожайності ентомофільних рослин у рамках створеної Міжнародної мережі AgroBioNet для реалізації наукової програми "Агробіорізноманіття для покращення харчування, здоров'я та якості життя" 24-25 вересня 2015 р. на базі Національного університету біоресурсів і природокористування України відбулась Міжнародна науково-практична конференція «Біологічно активні продукти бджільництва: актуальні питання одержання, переробки, використання». Ця конференція була організована за підтримки Кабінету Міністрів України, Словацького аграрного університету в м. Нітра, Національного ботанічного саду ім. М.М. Гришка НАН України та інших установ і організацій.

У конференції взяли участь понад 80 вчених і спеціалістів, у т.ч. науковці з 7 країн світу, а саме: Росії, Чеської Республіки, Словацької Республіки, Сербії, Словенії, Киргизьської республіки, України.

У рамках конференції були проведені пленарні та секційні засідання, стендові презентації з питань значення бджіл у збереження агробіорізноманіття, одержання, переробки та використання біологічно активних продуктів бджільництва. Крім того, в процесі роботи конференції на секції "Роль знань і пасічницької освіти в забезпеченні відтворення та

використання біоресурсів" обговорювали питання, які стосувались підготовки кадрів. Були заслухані 21 доповідей по секціях.

Учасники конференції визначили, що для ефективного використання бджільництва у вирішення глобальних проблем збереження агробіорізноманіття, поліпшення харчування і лікування людей, відтворення ентомофауни, підвищення врожайності сільськогосподарських ентомофільних культур та забезпечення сталого розвитку навколишнього середовища потребують:

- розширення наукових досліджень та активізації співпраці з провідними міжнародними науковими і фінансовими установами щодо забезпечення ефективного залучення бджіл до збереження агробіорізноманіття через запилення ентомофільних культур, а також поліпшення якості харчування і лікування людей шляхом розробки та впровадження високотехнологічних систем одержання, переробки і використання продуктів бджільництва згідно з міжнародними стандартами, нормативами COT і BOOЗ;

- розробки та запровадження міжнародних проектів стосовно відновлення, збереження та розповсюдження генетичних ресурсів рослин і медоносних бджіл;

- залучення до роботи та активізація міжнародного співробітництва у рамках створеної Міжнародної мережі AgroBioNet для реалізації наукової програми "Агробіорізноманіття для покращення харчування, здоров'я та якості життя" установ вищої освіти і досліджень вчених та студентів;

- виправити суттєву помилку відповідних структур Міністерства освіти і науки України у нових навчальних планах ВНЗ III-IV рівнів акредитації з підготовки фахівців агрономічних спеціальностей, з яких вилучено дисципліну "Бджільництво" як основу забезпечення мінімальних знань взаємозв'язку рослинництва з бджільництвом, сучасних технологій запилення. Поновити у навчальних планах ветеринарних спеціальностей дисципліну "Біологія і патологія бджіл";

– в сфері аграрної освіти України призупинити згортання підготовки фахівців стосовно бджільництва усіх рівнів, яке розпочалось ще в 1952 р. і негативно позначилось на кадровому забезпеченні галузі. Впродовж останніх років зменшено набір з цієї спеціальності в профучилищах та з спеціалізації на факультетах тваринництва та водних біоресурсів аграрних вузів України, що призвело до значного скорочення чисельності кваліфікованих працівників на виробництві;

– відновити в структурах управління сільського господарства та продовольства виконавчої влади штатні одиниці фахівців-бджолярів належного рівня підготовки (спеціаліст, магістр) для здійснення ними відповідних функцій у бджільництві;

– розширити виробництво і заготівлю біологічно активних продуктів бджільництва з метою виготовлення і використання широкого асортименту харчових і лікувальних виробів дієтичного та лікувального призначення.

Потребують вирішення також інші питання. Всі вони законодавчо передбачені відповідними статтями Закону України “Про бджільництво”, зокрема, удосконалення державного управління в галузі бджільництва (ст. 7), здійснення контролю за ефективністю запилення ентомофільних рослин (ст. 7), підготовки спеціалістів із бджільництва у професійно-технічних і вищих сільськогосподарських закладах освіти (ст. 8, ст. 24), координації підготовки та перепідготовки спеціалістів із бджільництва (ст. 7, ст. 24), організації державної підтримки бджільництва (ст. 27), охорони бджіл у разі застосування в сільському і лісовому господарстві засобів захисту рослин (ст. 31).

У сучасний період настала необхідність відкриття спеціальності “Бджільництво” у вищих навчальних сільськогосподарських закладах. Введення її у вузах дасть можливість в умовах ступеневої освіти системно набувати знання наступних етапів фахової підготовки за спеціальністю “Бджільництво”: бакалавр, спеціаліст, магістр.

Враховуючи, що в Національному університеті біоресурсів і природокористування України є необхідна матеріально-технічна база (кафедра конярства і бджільництва, навчально-дослідна пасіка з 100 бджолиних сімей, лабораторні корпуси), науково-педагогічні працівники, а також ННЦ "Інституту бджільництва ім. П.І. Прокоповича НААН України", доцільно розпочати підготовку фахівців з спеціальності “Бджільництво” у Національному університеті біоресурсів і природокористування України в кількості 25 осіб на денному і 25 осіб на заочному відділенні факультету тваринництва та водних біоресурсів з подальшим розвитком відповідно до потреб галузі.